

Regeringens proposition

2008/09:52

Överlämnande av startprogrammen till Swedfund
International AB

Prop.
2008/09:52

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 16 oktober 2008

Maud Olofsson

Gunilla Carlsson
(Utrikesdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ett överförande av ansvaret för de s.k. startprogrammen från Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) till Swedfund International AB (Swedfund). Förslaget är en del av en vidgning av Swedfunds uppgifter, vilken regeringen har aviserat i budgetpropositionen för 2008.

Startprogrammen är en form av utvecklingssamarbete som verkar genom att ge krediter till små och medelstora svenska företag som samarbetar med företag i vissa angivna länder. Stödets syfte är att bidra till framväxten av uthålliga, lönsamma och produktiva företag i dessa länder. Om samarbetet genomförs enligt plan och avtal avskrivs lånet av långivaren.

Sverige ska bli bättre på att ta tillvara det svenska näringslivets erfarenheter och kompetens i utvecklingssamarbetet. Genom att samla stöden till svenska företags investeringar hos Swedfund förbättras möjligheterna för näringslivet att bidra till genomförandet av politiken för global utveckling och det svenska utvecklingssamarbetet.

Ett överlämnande av uppgifter av den karaktär som startprogrammen har, med inslag av myndighetsutövning, till ett bolag kräver stöd i lag. Därför lämnas i det följande förslag om ett sådant lagstöd. Vidare lämnas förslag till en ändring i sekretesslagen (1980:100).

I propositionen föreslås också att lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde ska upphöra att gälla eftersom den inte längre har någon aktualitet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Lagtext.....	4
2.1	Förslag till lag (2008:000) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till Swedfund International AB.....	4
2.2	Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).....	5
2.3	Förslag till lag om upphävande av lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde.....	7
3	Ärendet och dess beredning.....	8
4	Bakgrund och nuvarande reglering.....	8
4.1	Historik.....	8
4.2	Nuvarande reglering.....	9
4.3	Utvärdering och uppföljning.....	10
4.4	Handläggning.....	11
4.5	Administrativa kostnader.....	12
4.6	Synpunkter på nuvarande handläggningsordning.....	12
5	Överföring av ansvaret för prövning av statligt stöd enligt startprogrammen till Swedfund.....	13
6	Handlingsoffentlighet och sekretess.....	20
7	Upphävande av lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde.....	21
8	Ikraftträdande m.m.	22
9	Författningskommentar.....	22
9.1	Förslag till lag (2008:000) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till Swedfund International AB.....	22
9.2	Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).....	23
9.3	Förslag till lag (2008:000) om upphävande av lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde.....	23
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Överförande av startprogrammen till Swedfund (Ds 2008:22).	24
Bilaga 2	Promemorians lagförslag.....	25
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser.....	28
Bilaga 4	Lagrådets yttrande.....	29

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag (2008:000) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till Swedfund International AB,
2. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100), samt
3. lag om upphävande av lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag (2008:000) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till Swedfund International AB

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Swedfund International AB prövar frågor om statligt stöd till små och medelstora svenska företag för investeringar i Swedfunds samarbetsländer.

2 § Regeringen meddelar föreskrifter om handläggningen av ärenden som avses i denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.
 2. Ärenden som har inkommit till Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) före ikraftträdandet ska alltjämt handläggas av Sida.

2.2 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att bilagan till sekretesslagen (1980:100)¹ ska ha följande lydelse.

Bilaga²

Nuvarande lydelse

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

Organ	Verksamhet
Sveriges Riksidrottsförbund	fördelning av statsbidrag till idrottsverksamhet (SFS 1995:361)
Synskadades Riksförbund	ärenden om tilldelning eller återtagande av dispositionsrätt till ledarhund samt ärende om tilldelning och återtagande av ledarhund (SFS 2005:340)

Föreslagen lydelse

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 2008:411.

Sveriges Riksidrottsförbund

fördelning av statsbidrag
till idrottsverksamhet
(SFS 1995:361)

Swedfund International AB

*prövning av frågor om
statligt stöd till små och
medelstora svenska
företags investeringar i
Swedfunds samarbets-
länder*

Synskadades Riksförbund

(SFS 2008:XX)
ärenden om tilldelning
eller återtagande av
dispositions rätt till
ledarhund samt ärende
om tilldelning och
återtagande av ledarhund
(SFS 2005:340)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

2.3 Förslag till lag om upphävande av lagen (1985:349)
om överlämnande av förvaltningsuppgift inom
Utrikesdepartementets verksamhetsområde.

Härigenom föreskrivs att lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde ska upphöra att gälla vid utgången av år 2008.

3 Ärendet och dess beredning

Sida bedriver utvecklings-samarbete bl.a. genom kreditgivning till svenska företag som samarbetar med företag i vissa länder, de s.k. startprogrammen. Nu föreslås att prövning av stöd enligt startprogrammen överförs från Sida till Swedfund International AB, jfr prop. 2007/08:1 utg.omr. 7, s. 65 och 81. Inom Utrikesdepartementet har promemorian Överförande av startprogrammen till Swedfund (Ds 2008:22) utarbetats och remitterats. Innehållet i promemorian sammanfattas i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. En förteckning över remissinstanserna återfinns i *bilaga 3*. De skriftliga remissvaren finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (UD2008/8869/USTYR).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 26 juni 2008 att inhämta lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i bilaga 2. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 4*. Dess synpunkter behandlas i kapitel 8 och i författningskommentaren.

4 Bakgrund och nuvarande reglering

4.1 Historik

Den dåvarande myndigheten Styrelsen för internationellt näringslivsbistånd (Swedecorp) inledde år 1994, efter ett stort antal förfrågningar från svenska företag, ett program kallat Start öst i syfte att underlätta affärsetablering mellan svenska små- och medelstora företag samt företag i (den dåvarande myndigheten) SIDA:s samarbetsländer i Central- och Östeuropa. Verksamheten fortsatte från den 1 juli 1995 i (den då nybildade myndigheten) Sida och kompletterades år 1997 med ett motsvarande program för utvecklingsländer, Start syd.

Målet för Start syd är att bidra till en uthållig ekonomisk utveckling i samarbetsländerna och sedan år 2005 gäller motsvarande mål även för Start öst. Programmens mål är att bidra till att främja tillväxten av uthålliga, lönsamma och produktiva små och medelstora företag i ett urval av Sidas samarbetsländer genom ekonomiska bidrag.

Fram till år 2002 hanterade Sida båda programmen med administrativt stöd från Almi Företagspartner AB (Almi) som tog emot ansökningar från svenska företag, granskade dessa och gav rekommendationer om prioriterade projekt. Övrig handläggning skedde inom SwedeCorp/Sida som arbetade med s.k. beslutsomgångar (oftast tre per år).

I syfte att minska den ökande administrativa belastningen överfördes under år 2002 större delen av Sidas hantering av programmen genom ett avtal till Verket för näringslivsutveckling (Nutek). Nutek övertog därvid samarbetet med Almi, som behöll rollen som underkonsult.

Sida har fastställt de mål och regler som gäller för startprogrammen. Någon styrning från regeringens sida i denna fråga, genom förordning eller i regleringsbrev, har inte förekommit och förekommer inte i dag.

Ansökande företag eller koncerner ska bedriva varaktig verksamhet i Sverige samt ha högst 250 anställda och en årlig omsättning mindre än 40 miljoner euro. Det ansökande svenska företaget ska ha ett definierat samarbetsföretag, vilket ska vara ett inregistrerat privat företag, i samarbetslandet. Projektet ska avse beprövad affärsverksamhet och teknik. Verksamheten kan avse såväl tillverkning som tjänster.

Sedan 2005 utgår stöd till enskilda startprojekt i form av ett avskrivningslån om totalt högst 750 000 kronor per projekt, dock högst fyrtio procent av den beräknade totalkostnaden för projektet. Minsta lånebelopp är 100 000 kronor.

Avskrivningslån om högst 500 000 kronor per projekt kan ges till kunskapsöverföring i samarbetsföretaget enligt uppgjord och godkänd projektplan. Avskrivningslån om högst 250 000 kronor per projekt kan ges till andra nödvändiga investeringar, t.ex. utrustning, i samband med affärsprojektets igångsättning. Lånet gäller inte för investeringar i mark, byggnader eller normala rörelsekostnader. En förutsättning för avskrivningslån för utrustning är att utrustning som minst motsvarar lånedelens storlek ska ges som gåva till samarbetsföretaget.

Hälften av lånet utbetalas när lånet beviljas och resten efter att slutrapporten har godkänts av Nutek. Lånet skrivs av som gåva då fysisk uppföljning, i samband med ett besök hos samarbetsföretaget, genomförts och godkänts av Nutek. För projekt i Asien har motsvarande ansvar delegerats till Almi. Om projektet inte har genomförts plan- och avtalsenligt blir företagen återbetalningsskyldiga enligt avtal.

Stödet lyder under EU:s statsstödsregler för ”försumbara stöd”. Det innebär att företag som får stödet inte samtidigt kan få annat statligt ekonomiskt stöd, om den totala stödsumman överstiger 200 000 euro (ca 1,8 mkr) under en treårsperiod. Nuvarande beloppsgräns gäller fr.o.m. år 2007.

Geografisk inriktning

Stöd kan enligt av Sida beslutade regler för närvarande utgå för samarbete med företag i följande länder.

Start syd

Afrika: Botswana, Burkina Faso, Elfenbenskusten, Etiopien, Kenya, Mali, Moçambique, Namibia, Sydafrika, Tanzania, Uganda och Zambia.

Latinamerika: Bolivia, Colombia, Costa Rica, Kuba, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua, Panama och Peru.

Asien: Afghanistan, Bangladesh, Indien, Sri Lanka, Thailand, Filippinerna, Vietnam, Laos, Kambodja, Kina (koncentration på Yunnan,

Guizhon, Sichuan, Inre Mongoliet), Mongoliet, Pakistan, Irakiska Kurdistan och Indonesien. Prop. 2008/09:52

Start öst

Västra Balkan: Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kosovo, Makedonien, Montenegro och Serbien.

OSS: Ryssland, Vitryssland, Ukraina, Georgien och Moldavien.

Omfattning och resurser

Sedan starten har ca 500 projekt fått stöd genom de båda programmen, varav ca 350 projekt avser stöd till projekt i länder i Central- och Östeuropa och ca 150 projekt i utvecklingsländer.

År 2006 beviljades stöd till 45 projekt. Av dessa var 27 Start syd- och 18 Start öst-projekt. År 2007 beviljades 43 projekt varav 32 var Start syd och 11 Start öst.

År 2006 uppgick utbetalningarna till 26,9 miljoner kronor och de administrativa kostnaderna till 3,9 mkr. För år 2007 har 25,7 mkr betalats ut och de administrativa kostnaderna uppgick till 3,3 mkr.

4.3 Utvärdering och uppföljning

Sida har låtit genomföra flera utvärderingar av startprogrammen.

Sida lät under år 1996 utvärdera den första treårsperioden. På basis av denna utvärdering – som visade att Start öst hade hög relevans, god måluppfyllelse och god kostnadseffektivitet – beslöt Sida att utvidga omfattningen till att gälla även mottagarländer i Syd och därmed lanserades Start syd. En mindre utvärdering av Start öst under år 2002 bekräftade i stort de slutsatser som drogs i den första utvärderingen.

Den senaste utvärderingen, år 2005, visar att måluppfyllelsen varit tillfredsställande, relevans och uthållighet har varit god medan effekterna varit varierande. Utvärderarna har inte kunnat bedöma programmets uthålliga effekter på näringsklimatet i värdländerna men konstaterar att programmen kan vara ett relevant instrument i linje med den svenska politiken för global utveckling eftersom de bidrar till ökad medverkan från den svenska resursbasen. Utvärderingen lämnar ett antal synpunkter på förändringar av handläggningen hos främst Nutek, bl.a. om kontakter med svenska utlandsmyndigheter.

Nutek genomförde år 2007 en uppföljning/effektvärdering av startprogrammen. Denna grundades på en enkät till de företag som beviljats stöd under åren 2002–2005 och inriktades på stödets inverkan på företagens planer att etablera sig utomlands samt de effekter projekten genererat hos deltagande företag i Sverige och i samarbetsländerna.

Deltagande organ

För närvarande är tre aktörer delaktiga i administrationen av programmen, Sida, Nutek och Almi.

Sida

Sidas roll är att ansvara för riktlinjer t.ex. vad gäller beloppsgränser för stödet och val av länder samt övergripande uppföljning och finansiering/redovisning av programmen. Projekt av mer principiell betydelse behandlas i en referensgrupp bestående representanter för Sida och Nutek.

Nutek

Samarbetet mellan Sida och Nutek om handläggningen av programmen regleras genom ett avtal från år 2002. Detta avtal har förlängts i etapper. Nu gällande avtal gäller t.o.m. år 2008. Enligt avtalet ligger det på Nutek att ansvara för följande uppgifter:

- Information och marknadsföring av programmen.
- Bedömning av ansökningar.
- Beslut om ansökningar.
- Administration av beviljade avskrivnings- och villkorslån.
- Uppföljning av beviljade projekt fram till slutrapport.
- Slutberedning efter bedömning.
- Kvartalsvis redovisning till Sida.

Nutek ansvarar med detta för alla kontakter med ansökande företag, handläggning av ansökningar, uppföljning etc. I handläggningen ingår även kontakter med berörda svenska utlandsmyndigheter, vilka ges möjlighet att lämna synpunkter.

Nutek har rätt till ersättning från Sida för sina faktiska kostnader i samband med handläggningen av programmen. Inom Nutek arbetar för närvarande tre tjänstemän med startprogrammen. Utöver dessa tre anlitas en tjänsteman hos Almi. Samtliga dessa tjänstemän arbetar dessutom med det av Sida finansierade programmet Demomiljö. Detta program inleddes under år 2007 och har vissa likheter i administrativt hänseende med startprogrammen.

Almi

Almi-koncernens övergripande uppdrag är att främja utvecklingen av konkurrenskraftiga små och medelstora företag samt att stimulera nyföretagandet i syfte att skapa tillväxt och förnyelse i svenskt näringsliv.

Koncernen består av ett moderbolag och 21 dotterbolag. Dotterbolagen finns i varje län, med kontor på totalt 40 platser. Varje Almi-bolag har en styrelse där näringslivet från regionen i regel har majoritet. Moderbolaget ägs till 100 procent av staten. Sammanlagt har koncernen drygt 400 medarbetare.

Nutek ska enligt nuvarande avtal med Almi om startprogrammen överta all administration av programmen, men i en övergångsfas hanterar dotterbolaget Almi Väst projekt i Asien som ett sätt för Nutek att tillgodogöra sig Almi:s erfarenheter.

I dag handlägger således endast ett Almi-bolag (mot tidigare tre och från början fem bolag) startprogrammen. Tidigare informerade Almi-bolagen i samtliga län om startprogrammen, även om handläggningen endast skedde vid ett färre antal kontor. Almi fick också medel för marknadsföring/information om startprogrammen.

En genomgång av Almi-bolagens hemsidor visar att endast Almi Väst i dag har en länk till programmen.

4.5 Administrativa kostnader

Nuteks administrativa kostnader (inkl. ersättning till Almi) och kostnaderna per beviljat projekt i startprogrammen har under åren utvecklats som följer:

År	Utbetalat (SEK)	Antal hanterade ärenden	Kostnad/hanterat ärende (SEK)	Antal beviljade projekt	Kostnad/beviljat ärende (SEK)
2002	3 461 143	71	48 748	52	66 560
2003	3 195 671	73	43 776	50	63 913
2004	4 071 574	102	39 917	89	45 748
2005	3 727 534	102	36 544	90	41 417
2006	3 900 000	67	58 208	45	86 666
2007	3 313 506	65	50 977	43	77 058

De ökade administrativa kostnaderna har från Nuteks sida kommenterats med att myndigheten för närvarande har ca 120 "levande" projekt i startprogrammen. Myndigheten uppskattar att man lägger 25 procent av sina handläggningsresurser på ansökningar och 75 procent på arbetet med uppföljning samt läges- och slutrapporter.

4.6 Synpunkter på nuvarande handläggningsordning

Sidas erfarenheter av samarbetet med Nutek har varit goda. Vid en uppföljning under år 2006 framkom dock brister i Nuteks rapportering till Sida av utestående fordringar på enskilda företag och i det arbete som Almi-bolagen gjort under uppföljningen av projekten. Mot bakgrund av det senare och i syfte att öka kvalitetssäkringen föreslog Nutek att enbart

myndighetens egen personal skulle engageras i handläggningen. Vid årsskiftet 2006/2007 ändrades därför arbetsuppdelningen mellan Almi och Nutek.

Prop. 2008/09:52

Fortfarande finns hos Sida ett tiotal ärenden från tiden före år 2002 som är ouppklarade på grund av bristande bedömningar från Almi. Sida har anlitat jurister för att klara ut återstående frågor.

5 Överföring av ansvaret för prövning av statligt stöd enligt startprogrammen till Swedfund

Regeringens förslag: Ansvaret för att pröva frågor om stöd till små och medelstora svenska företag ska överföras från Sida till Swedfund.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Riksdagens ombudsmän, Kammarrätten i Jönköping, Justitiekanslern, Sida, Exportkreditnämnden, AB Svensk Exportkredit, Swedfund, Ekonomistyrningsverket, Verket för näringslivsutveckling, Almi Företagspartner AB, Svenska Handelskammarförbundet, Svenskt Näringsliv och Svenska journalistförbundet* har förklarat att de tillstyrker eller inte har något att invända mot förslaget. *Statskontoret* har avstyrkt förslaget.

Sida har anfört följande. Förslaget är i linje med rekommendationer som lämnats i utredningen Utvecklingssamarbete och näringsliv i samverkan, till vilken Sida tidigare uttalat sitt stöd. I den nyligen av regeringen beslutade Policy för aktörssamverkan ges Sida det övergripande ansvaret för genomförande av aktörssamverkan inom ramen för utvecklingssamarbetet. I det sammanhanget spelar Swedfund en väsentlig roll och det är viktigt att ett effektivt samarbete och tydlig rollfördelning mellan Sida och Swedfund etableras. Överföringen av startprogrammen till Swedfund bidrar till att stärka samverkan och effektivisera det samlade svenska stödet till aktörssamverkan. Det är därför viktigt att Sida hålls informerat om utvecklingen avseende startprogrammen, förslagsvis genom att den rapportering som regeringen ålägger Swedfund att inkomma med till regeringen och Utrikesdepartementet också delges Sida. Swedfund bör vidare åläggas att löpande hålla berörda utlandsmyndigheter väl informerade om beslut att ge stöd, i syfte att de ska kunna samverka med Swedfund på ett bra sätt och att möjliggöra en samlad överblick av svenskt statligt utvecklingssamarbete på landnivå. Förslaget ligger i linje med Sidas policy för privatsektorumveckling, dvs. att Sida ska arbeta brett med förutsättningsskapande åtgärder. Endast undantagsvis bör Sida medverka i stöd till enskilda affärsprojekt och då huvudsakligen i fråga om stöd till pilot- och demonstrationsanläggningar som kan replikeras i samarbetsländerna. *AB Svensk Exportkredit (SEK)* har förklarat sig stödja promemorians förslag och har vidare anfört sammanfattningsvis: SEK ansluter sig till slutsatserna i den analys av vinster och kostnader som görs i promemorian och delar också bedömningen av för- och nackdelar

som den nya administrativa ordningen leder till. *Swedfund* har anfört följande. Swedfunds litenhet sätter gränser. För att hålla lönsamhetsmålen krävs en viss lägstanivå på investeringarna. Det kostar ofta mindre i administrativa kostnader att göra en stor investering jämfört med en liten. Detta har inneburit att till dags dato har samarbetet oftast skett med medelstora och större företag. Andra bilaterala Development Finance Institutions (DFI) har ofta fler instrument och kan göra investeringar också i mindre företag. För att Swedfund ska kunna involvera ett bredare spektrum av företag, storleksmässigt, krävs fler verktyg. Startprogrammen är ett sådant verktyg. Med startprogrammen torde tillströmningen av intressanta investeringsobjekt till kärnverksamheten bli bättre. *Almi* har påpekat att startprogrammen har sitt naturliga hemvist hos Swedfund och kan komplettera och bredda det bolagets verksamhet. Handelskammarna har anmärkt att startprogrammen utgör en viktig komponent i det svenska utvecklingssamarbetet. Man ställer sig positiv till att den aktuella typen av instrument inte hanteras av Sida, utan överförs till aktörer med relevant kompetens och klar koppling till näringslivet. Förslaget leder till synergieffekter och det är positivt att Swedfunds upparbetade kompetens och kontaktnät kan komma en större del av näringslivet till godo.

När det gäller hanteringen av startprogrammen har *Ekonomistyrningsverket* (ESV) anfört följande. Det föreslås att ett för Swedfund öronmärkt belopp tas upp i höstens budgetproposition samt att Swedfund bör ges ett bidrag i storleksordningen två miljoner kronor för att under år 2008 bygga upp sin organisation och kompetens. ESV konstateras att det inte finns någon beräkning av hur stora de administrativa kostnaderna kan tänkas bli hos Swedfund. Inte heller finns det någon uppskattning av den framtida storleksordningen på stödet till små- och medelstora företag. Detta anser ESV vara en brist. *Nutek* har gjort den bedömningen att förslaget sannolikt leder till bättre förutsättningar för svenska företag att ta del av de finansieringsmöjligheter som erbjuds företag som vill samarbeta med utvecklingsländer. *Nutek* anser dock att utredningen är ofullständig då det gäller frågan om hur startprogrammen ska hanteras av Swedfund. Exempel på detta är frågor gällande vilka företagsformer och storlekar av företag som i framtiden kommer att delta i programmet samt hur pass betydelsefull den av Sida i nuvarande startprogram poängterade biståndseffekten är.

Statskontoret har avstyrkt förslaget och har anfört följande. En utgångspunkt vid val av organisationsform för statlig verksamhet är att skilja mellan myndighetsutövning och affärsdrivande verksamhet. Genom att föra över startprogrammen till Swedfund, som är ett statligt bolag, så menar Statskontoret att det kan uppstå målkonflikter i de lägen då Swedfund ska agera antingen för ett företags räkning genom startprogrammen eller för ett företags räkning via den egna verksamheten.

Skälen för regeringens förslag:

Tidigare utredningsförslag

I utredningen Utvecklingssamarbete och näringsliv i samverkan – dialog, arenor och instrument (K Rudebeck och C Wall, UD 2006) framförs

föreslaget ”att samla insatser som involverar stöd till företagsallianser och partnerskap mellan svenska företag och företag i utvecklingsländer (inklusive Start öst och Start syd) under Swedfunds hatt”.

I den bedömning som Carin Wall senare gjorde av Swedfunds verksamhet (Kapitaltillskott och framtida inriktning för Swedfund, UD2006/17282/USTYR) upprepas förslaget med motiveringen att det genom startprogrammen finns ett kontaktnät som bör vara värdefullt för Swedfund och en potentiell kundkrets för saminvesteringar. Vidare konstateras att det finns ett glapp mellan stödet från startprogrammen respektive Swedfund och att bolaget kunde överväga att avsätta en liten facilitet för mindre lån för en första investering som kunde administreras i samverkan med startprogrammen.

Kort beskrivning av Swedfund

Swedfund är ett helägt statligt aktiebolag och tillhör företagsgruppen med särskilda samhällsintressen. Bolaget bildades år 1979 och har i dag ca 70 investeringar i ett 30-tal länder. Cirka 25 personer är anställda i företaget.

Swedfund erbjuder riskkapital och kompetens för investeringar i Afrika, Asien, Latinamerika samt Östeuropa (ej EU-länder). Uppgiften är att bidra till utvecklingen av lönsamma företag och därmed stimulera hållbar ekonomisk utveckling. Investeringarna görs tillsammans med strategiska partners, i första hand svenska företag som vill etablera sig på en ny marknad eller expandera verksamheten. Den strategiska parten ska vara beredd att dela den finansiella risken med Swedfund och ta ett operativt ansvar. Swedfund erbjuder riskkapital i form av aktiekapital, lån, garantier och delfinansiering av leasingavtal. Beslut om investeringar görs på affärsmässiga grunder.

Swedfund har möjlighet att investera i länder som enligt OECD/DAC:s (Development Assistance Committee) definition kvalificerar för utvecklingsfinansiering samt i länder i Östeuropa som inte är EU-medlemmar. Bland utvecklingsländerna ska Swedfund prioritera investeringar i låginkomstländer. Undantagsvis, och endast om det finns särskilda utvecklingsmotiv, kan investeringar ske i länder vars BNP per capita uppgår till mer än 50 procent av DAC-listans maximala belopp.

Bolaget ska systematiskt bedöma och redovisa verksamhetens utvecklingseffekter. Vid beredning av och beslut om deltagande i projekt, ska projektens utvecklingseffekter tillmätas avgörande vikt.

I de riktlinjer för Swedfund som antogs vid årsstämman den 17 april 2008 sägs bl.a. följande:

”Mål

Swedfund är en utvecklingsaktör som genom investeringar i utvecklingsländer och länder i Östeuropa ska bidra till att nå målen för Sveriges politik för global utveckling (PGU) och det svenska utvecklingssamarbetet [...] Riskkapitalverksamheten är ett medel för att nå dessa mål. Swedfunds verksamhet ska styras av följande mål i prioritetsordning:

1. Utvecklingsmål

Det överordnade målet för Swedfunds verksamhet är att bidra till målsättningen för det svenska utvecklingssamarbetet genom investeringar som bidrar till hållbar ekonomisk utveckling i de länder där investeringar görs.

2. Lönsamhetsmål

Utifrån det överordnade utvecklingsmålet ska verksamheten bedrivas på ett affärsmässigt sätt. Swedfund ska eftersträva att den genomsnittliga avkastningen på det egna kapitalet före skatt överstiger den genomsnittliga statsskuld räntan med ett års löptid. Avkastningen ska mätas över rullande sjuårsperioder.

3. Samverkan med näringslivet

Swedfund ska i sin samfinansieringsverksamhet eftersträva att arbeta med svenska företag som ett led i att bidra till näringslivets medverkan i utvecklingssamarbetet och därmed till att främja dess internationalisering och expansion på nya marknader.”

Utgångspunkter för en förändring av huvudmannskapet för startprogrammen

I budgetproposition (prop. 2007/08:1, utg.omr. 7, bet. 2007/08:UU2, rskr. 2007/08:65) UO 7 s. 65, under rubriken Det nya utvecklingssamarbetet – Effektivitet och kvalitet) formulerar regeringen följande mål för näringslivets roll i utvecklingssamarbetet:

”Sverige ska bli bättre på att ta tillvara det svenska näringslivets erfarenheter och kompetens i utvecklingssamarbetet. Målet är att stärka det samlade bidraget till utformningen och genomförandet av Sveriges politik för global utveckling. [...]

Regeringen vill förbättra förutsättningarna för samverkan mellan det statliga utvecklingssamarbetet och det svenska näringslivet utan att därmed göra avsteg från den svenska principen om avbundet bistånd.”

Regeringen sammanfattar sin bedömning av Swedfunds roll i utvecklingssamarbetet på följande sätt (a. prop. s. 81):

”Regeringens bedömning är att Swedfund har en viktig roll att spela inom utvecklingssamarbetet och att verksamheten på ett bra sätt kompletterar andra utvecklingspolitiska instrument. Bolagets verksamhet ligger väl i linje med synen på näringslivet som en nyckelaktör för utveckling.”

Regeringens ambitioner är sammanfattningsvis att utveckla det näringslivsinriktade utvecklingssamarbetet, förenkla näringslivets möjligheter till kontakter och affärsmöjligheter med företag i utvecklingsländer samt att stärka Swedfunds roll i utvecklingssamarbetet. En överföring av ansvar för och administration av startprogrammen från

Sida/Nutek till Swedfund skulle gagna samtliga dessa ambitioner. Genom att samla stöden till svenska företags investeringar hos Swedfund förbättras möjligheterna för näringslivet att bidra till genomförandet av politiken för global utveckling och det svenska utvecklingssamarbetet.

Både Swedfund och Sida ser positivt på ett överförande av startprogrammen till Swedfund. Nutek anser att dagens ansvars- och uppgiftsfördelning fungerar väl, men förstår argumenten för ett överförande till Swedfund. Såväl Sida som Nutek har förklarat sig villiga att svara för att utestående fordringar bevakas och att pågående projekt avslutas.

I syfte att tydliggöra den särskilda karaktären av myndighetsutövning som handläggningen av startprogrammen har är det angeläget att det finns en tydlig åtskillnad mellan denna och Swedfunds övriga verksamhet.

Vinster – kostnader

En överföring av ansvar för och administration av startprogrammen från Sida/Nutek till Swedfund skulle på ett par års sikt innebära en tydlig hemvist för verksamheten. Det svenska näringslivet skulle ges en samlad organisatorisk punkt för kontakter i frågor om affärskontakter, etableringar och investeringar i utvecklingsländer. Genom den övriga verksamhet Swedfund bedriver kan företag vilka medverkat i startprogram på ett naturligt sätt lotsas vidare till andra former av engagemang.

Verksamheten med startprogrammen har sett till antalet stödda projekt stagnerat under de senaste åren. Till stor del kan orsakerna till detta förklaras av att utvecklingssamarbetet med stora delar av länderna i Östeuropa fastats ut. Ett överförande till Swedfund med ett visst mått av ökade kontakter med svenska företag och en vidgad länderkrets för samarbetet kommer att möjliggöra en expansion av verksamheten.

På kort sikt innebär ett överförande från Sida/Nutek till Swedfund vissa merkostnader, vilka kommer att kunna finansieras inom ramen för utgiftsområde 7. Under år 2008 behöver organisation och kompetens byggas upp hos Swedfund samtidigt som verksamheten hos Sida/Nutek ska fortlöpa i hittillsvarande former och omfattning.

De erfarenheter som i dag finns hos Sida, Nutek och Almi bör så långt möjligt komma Swedfund till del. Närmare former för detta bör klaras ut mellan de berörda organisationerna.

Vid övergång av verksamhet ska 6 b §lagen (1982:80) om anställningskydd beaktas

Nutek har möjligheter att avsätta resurser för att avsluta nu pågående startprogram. Möjligheterna är för tiden efter Swedfunds föreslagna övertagande i viss mån avhängigt om Nutek kommer att behålla uppdraget från Sida att administrera programmet Demomiljö. Detta program har relativt nyligen inletts och nuvarande avtal mellan Sida och Nutek löper t.o.m. år 2008.

Något alternativ till att flytta ansvaret för startprogrammen från Sida/Nutek till något annat organ än Swedfund har inte studerats i detta sammanhang. Detta har heller inte bedömts vara relevant.

Sammanfattningsvis kan följande för- och nackdelar med ett överförande av startprogrammen från Sida/Nutek till Swedfund konstateras.

Fördelar

- Förbättrad hantering och styrning av startprogrammen och därmed bättre förutsättningar att effektivt bidra till att uppnå målen för såväl programmen som den svenska politiken för global utveckling och utvecklingssamarbetet.
- Svenska små och medelstora företags kontakter i frågor om investeringar i utvecklingsländer underlättas genom att stödet samlas hos Swedfund.
- Kontakter med svenska små- och medelstora företag underlättas vilket kan bli en ingång till Swedfunds befintliga verksamhet.
- Swedfund har erfarenhet från att arbeta med näringslivet, såväl i Sverige som i ett stort antal utvecklingsländer.
- Swedfund får vid ett övertagande av startprogrammen lättare att bygga upp en kritisk massa av utvecklingskompetens som bolaget är i behov av.

Nackdelar

- Swedfund har begränsad erfarenhet av myndighetsutövning och reglerad bidragsverksamhet. Bolaget har i dagsläget liten kompetens i statliga förvaltningsfrågor. En reglering av bolagets arbete med startprogrammen behöver göras.

Statskontoret avstyrker i sitt remissvar ett överförande av startprogrammen till Swedfund. Man gör detta mot bakgrund av den potentiella målkonflikt mellan myndighetsutövning och affärsdrivande verksamhet som kan uppstå hos Swedfund. Regeringen delar dock inte Statskontorets invändning. Regeringen anser att en eventuell målkonflikt hanteras dels genom regeringens styrning av startprogramverksamheten genom den föreslagna förordningen, dels kan hanteras mycket väl inom Swedfund. Det ska i sammanhanget också noteras att lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. torde vara tillämplig på verksamheten.

Regeringens slutsats är att det ligger betydande synergieffekter i ett överförande av startprogrammen till Swedfund. Den främsta är näringslivets förbättrade möjligheter till kontakter och stöd i frågor om investeringar och affärsetableringar i utvecklingsländer. En annan positiv effekt har att göra med ett mer effektivt utnyttjande av Swedfunds kompetens inom dessa områden. Sålunda ska ansvaret för att pröva frågor om stöd till små och medelstora svenska företag överföras från Sida till Swedfund.

En överföring av uppgifter av den karaktär som startprogrammen har, med inslag av myndighetsutövning, till ett bolag kräver stöd i lag, jfr 11 kap. 6 § tredje stycket regeringsformen.

Regeringens bedömning: Den närmare regleringen av Swedfunds handläggning av startprogrammen bör ske i förordningsform. Där bör kriterierna för vilka företag som har möjlighet att ansöka om stöd inom startprogrammets ram och vilka samarbetsföretag som kan komma i fråga anges. Vidare bör anges förutsättningarna för att erhålla stöd, stödets omfattning och möjligheten till återkrav. Slutligen bör förvaltningslagens regler göras tillämpliga i en sådan omfattning att rättssäkerhet och kvalitet garanteras i verksamheten.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag med det undantaget att förvaltningslagen inte har föreslagits bli tillämplig i samma omfattning.

Remissinstanserna: I denna del har Justitieombudsmannen, nedan JO, anfört sammanfattningsvis följande. Vad gäller förvaltningslagens tillämpning i sammanhanget ifrågasätter jag bedömningen och förslaget i promemorian att endast vissa bestämmelser i förvaltningslagen ska göras tillämpliga. Utgångspunkten vid överlämnande av förvaltningsuppgifter till privata organ måste vara att förvaltningslagen göras tillämplig i alla relevanta delar. Annars riskerar det allmänna att förlora kontrollen över rättssäkerhet, kvalitet m.m. i verksamhet som det allmänna ansvarar för. I promemorian saknas redovisning och analys av såväl förvaltningslagens nuvarande tillämpning hos de handläggande myndigheterna som av den framtida tillämpningen av lagen hos bolaget. Det föreslås i ett synnerligen kortfattat avsnitt att vissa regler i förvaltningslagen ska göras tillämpliga inom Swedfunds verksamhet, vilket preciseras till reglerna om jäv, parts rätt att ta del av uppgifter och underrättelser angående innehållet i beslut. Dessa bestämmelser får anses som en absolut miniminivå i sammanhanget. Varför övriga bestämmelser i förvaltningslagen såsom t.ex. de som gäller service, dokumentation och motivering av beslut inte bör tillämpas måste enligt min mening klargöras innan förslaget i den delen kan bedömas. Det kan lämpligen ske genom att lagstiftaren tar sin utgångspunkt i att förvaltningslagens reglering som helhet ska tillämpas inom det allmännas verksamhet och i det perspektivet överväger och motiverar vilka av dessa regler som inte behöver gälla i detta sammanhang.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen delar JO:s uppfattning att det är angeläget att säkerställa att verksamheten sköts på ett rättssäkert och bra sätt även efter överlämnandet till Swedfund. Detta kan lämpligen åstadkommas genom att regeringen genom förordningsreglering gör särskilda regler i förvaltningslagen tillämpliga. T.ex. bör förvaltningslagens grundläggande regler om serviceskyldighet, tillgänglighet och snabb och enkel handläggning tillämpas även hos Swedfund. Även bestämmelsen om samverkan mellan myndigheter liksom regleringen om rätt till tolk bör göras tillämplig i verksamheten med startprogrammen. Mot bakgrund av det ställningstagande som har gjorts i fråga om handlingsoffentlighet (avsnitt 6) bör regeln om när en handling ska anses inkommen till myndigheten tillämpas. Dessutom bör reglerna om jäv, remiss, anteckningsskyldighet, parts rätt att ta del av

uppgifter samt motivering och underrättelse om beslut göras tillämpliga på Swedfund.

Det bör emellertid beaktas att den verksamhet som kommer att bedrivas av Swedfund har vissa särdrag som gör att förvaltningslagen inte framstår som påkallad att tillämpa i sin helhet. För det första kommer de beslut som Swedfund ska fatta inte kunna överklagas. Dessutom är de enskilda som ansöker om bidrag professionella aktörer i form av små- och medelstora företag som vid ansökningstillfället redan funnit ett samarbetsföretag och utformat en affärsplan. Beslutsfattandet i Swedfund regleras genom aktiebolagslagen (2005:551) och beslut om att bevilja krediter tas i dag av styrelsen. Något behov av att ytterligare detaljreglera beslutsformerna i bolaget kan inte anses föreligga.

6 Handlingsoffentlighet och sekretess

Regeringens förslag: Handlingsoffentligheten ska göras tillämplig på Swedfunds verksamhet avseende startprogrammen.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser, med undantag för *Swedfund*, har i den mån de kommenterat frågan tillstyrkt förslaget. *Swedfund* har anfört följande. Att tillämpa handlingsoffentlighet kan få stora konsekvenser för Swedfund som ett aktiebolag med enskilda affärskontakter. För Swedfunds trovärdighet gentemot näringslivet vore det bättre om inte handlingsoffentligheten tillämpades.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen (TF) har varje svensk medborgare rätt att ta del av allmänna handlingar. En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndighet. Huvudregeln för bestämmelserna om allmänna handlingars offentlighet är således att de inte gäller handlingar hos ett enskilt rättssubjekt. Enligt 1 kap. 8 § andra stycket sekretesslagen (1980:100) ska dock det som föreskrivs i TF om rätt att ta del av allmänna handlingar hos en myndighet gälla också hos vissa andra organ. Utmärkande för denna grupp är att de på statens uppdrag handhar förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning eller liknande. I bilagan till sekretesslagen anges vilka dessa organ är samt vilken verksamhet hos det enskilda rättssubjektet som omfattas av handlingsoffentligheten.

I tidigare lagstiftningsärenden om handlingsoffentlighet i verksamheter som bedrivs av enskilda rättssubjekt har bl.a. anförts att regeln i 1 kap. 8 § sekretesslagen inte bara är tänkt för sådana verksamheter som i rättslig mening karakteriseras som myndighetsutövning utan att bestämmelsen mer allmänt tar sikte på organ som har hand om allmänna angelägenheter. Ett av de skäl som har anförts för att göra offentlighetsprincipen tillämplig på ett enskilt organs verksamhet är att verksamheten finansieras med offentliga medel (se prop. 1996/97:142, s. 18, jfr även prop. 1997/98:57, s. 17 och prop. 2001/02:38, s. 14).

Swedfund är ett aktiebolag och därmed ett enskilt rättssubjekt. Utgångspunkten är därför att handlingar som inkommer till eller upprättas av Swedfund inte omfattas av handlingsoffentlighet.

Regeringen har förståelse för Swedfunds synpunkter i frågan om handlingsoffentlighet. Eftersom programmen innebär fördelning av allmänna medel med tämligen stora belopp är det dock väsentligt att allmänheten har möjlighet till insyn i verksamheten. Mot bakgrund av vad som har anförts ovan bör reglerna om handlingsoffentlighet i TF och i sekretesslagen därmed gälla i motsvarande omfattning för Swedfunds verksamhet med avseende på startprogrammen.

Följden av detta är inte bara att reglerna om handlingsoffentlighet blir tillämpliga. Dessutom blir samtliga bestämmelser i 15 kap. sekretesslagen tillämpliga på den verksamhet som omfattas av handlingsoffentlighet, t.ex. regler om registrering och diarieföring samt frågor om upplysningsplikt, förfarande vid utlämnande av allmänna handlingar och bestämmelser om överklagande. En ytterligare konsekvens av regleringen är att bestämmelserna i arkivlagen (1990:782) blir tillämpliga.

Under den tid som Sida har handlagt startprogrammen har veterligen inga frågor om handlingsoffentlighet aktualiserats. Det grundläggande syftet med startprogrammen är att dessa ska vara en del i det internationella utvecklingssamarbetet. Det är därför mest naturligt att vid en sekretessprövning utgå från sekretesslagens skydd för uppgifter om enskildas affärs- och driftsförhållanden i verksamhet som gäller internationellt utvecklingsbistånd, 8 kap. 11 § sekretesslagen.

7 Upphävande av lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde.

Regeringens förslag: Lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde ska upphävas.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Har lämnat frågan utan kommentar.

Skäl för regeringens förslag: Den befintliga lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde har använts för att överlämna vissa förvaltningsuppgifter till den dåvarande Stiftelsen Svenska institutet. Stiftelsen är i dag en myndighet under regeringen. Den nu nämnda lagen är därför inte längre aktuell och ska upphöra att gälla.

Det remitterade förslaget innehöll inte någon särskild lagbestämmelse i frågan. I stället föreslogs att en övergångsbestämmelse med motsvarande innehåll infördes i den nya lagen. I enlighet med vad lagrådet föreslagit har i stället en särskild lag om upphävande lagts till.

Regeringens förslag: Lagstiftningen ska träda i kraft den 1 januari 2009.

Ärenden där stöd har beviljats före ikraftträdandet ska alltjämt handläggas av Sida.

Promemorians förslag: Överensstämmet med regeringens förslag med undantag av att regeringens förslag innehåller en övergångsbestämmelse.

Remissinstanserna: Har lämnat frågan utan kommentar.

Skäl för regeringens förslag: Swedfund och de övriga aktörer som berörs av lagförslaget har varit involverade i arbetet med den nu aktuella regleringen. Tillräcklig tid för nödvändiga förberedelser ges om regelverket träder i kraft den 1 januari 2009.

Regeringen har i budgetpropositionen för år 2009 (prop. 2008/09:1 UO 5, s. 66) aviserat den nu föreliggande propositionen.

Regeringen har för avsikt att tilldela Swedfund 30 miljoner kronor från biståndsbudgeten för verksamheten. I budgetpropositionen (s. 78) har även angivits att fyra miljoner kronor ska användas för administrativa kostnader för hanteringen av programmet. Detta överstiger något den volym som verksamheten haft under senare år.

Såväl medlen för verksamheten som för de administrativa kostnaderna kommer att utbetalas till Swedfund från Kammarkollegiet. Regeringen kommer att besluta om den närmare ordningen för detta i regleringsbrev för år 2009, på sätt som regeringen senare bestämmer.

Lagrådet har anfört att då de ärenden som vid utgången av 2008 har kommit in till Sida inte ska överlämnas till Swedfund utan fortsatt handläggas av Sida bör en övergångsbestämmelse som möjliggör en sådan ordning införas.

Regeringen delar lagrådets uppfattning.

9 Författningskommentar

9.1 Förslag till lag (2008:000) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till Swedfund International AB

1 §

Genom paragrafen överlämnas vissa förvaltningsuppgifter till ett bolag. Dessa förvaltningsuppgifter innefattar myndighetsutövning varför överlämnandet ska ske genom lag (se 11 kap. 6 § tredje stycket regeringsformen). Bestämmelsen har utformats i enlighet med lagrådets förslag.

2 §

Paragrafen ger en upplysning om att regeringen kommer att meddela föreskrifter om hur Swedfunds förvaltningsuppgifter enligt lagen ska utföras.

Ikraftträdande

Övergångsbestämmelsen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

**9.2 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen
(1980:100)****Bilagan**

Ändringen i bilagan innebär att reglerna om handlingsoffentlighet och sekretess ska tillämpas i den del av Swedfunds verksamhet som avser prövning av frågor om stöd till små och medelstora svenska företag för investeringar i Swedfunds samarbetsländer.

**9.3 Förslag till lag (2008:000) om upphävande av lagen
(1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift
inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde.**

Den befintliga lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde har använts för att överlämna vissa förvaltningsuppgifter till den dåvarande Stiftelsen Svenska institutet. Stiftelsen är i dag en myndighet under regeringen. Den nu nämnda lagen är därför inte längre aktuell och ska upphöra att gälla.

Sammanfattning av promemorian Överförande av startprogrammen till Swedfund (Ds 2008:22).

I promemorian föreslås ett överförande av ansvaret för de s.k. startprogrammen från Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) till Swedfund International AB (Swedfund). Förslaget är en del av en vidgning av Swedfunds uppgifter, vilken regeringen har aviserat i budgetpropositionen för 2008.

Statprogrammen är en form av utvecklingssamarbete som verkar genom att ge krediter till små och medelstora svenska företag som samarbetar med företag i vissa angivna länder. Stödets syfte är att bidra till framväxten av uthålliga, lönsamma och produktiva företag i dessa länder. Om samarbetet genomförs enligt plan och avtal avskrivs lånet av långivaren.

Sverige ska bli bättre på att ta tillvara det svenska näringslivets erfarenheter och kompetens i utvecklingssamarbetet. Genom att samla stöden till svenska företags investeringar hos Swedfund förbättras möjligheterna för näringslivet att bidra till genomförandet av politiken för global utveckling och det svenska utvecklingssamarbetet.

En överföring av uppgifter av den karaktär som startprogrammen har, med inslag av myndighetsutövning, till ett bolag kräver stöd i lag. Därför lämnas i det följande förslag om ett sådant lagstöd. Vidare lämnas förslag till en följdändring i sekretesslagen (1980:100).

I propositionen föreslås också att lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgift inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde ska upphöra att gälla eftersom den lagen inte längre har någon aktualitet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

Lagtext

Regeringen har lämnat följande förslag till lagtext.

Förslag till lag (2008:000) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till Swedfund International AB

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Swedfund International AB prövar frågor om stöd till små och medelstora svenska företag för investeringar i Swedfunds samarbetsländer.

2 § Regeringen meddelar föreskrifter om handläggningen av ärenden som avses i denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009 då lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utrikesdepartementets verksamhetsområde ska upphöra att gälla.

Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att bilagan till sekretesslagen (1980:100)³ ska ha följande lydelse.

Bilaga⁴

Nuvarande lydelse

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

Organ

Arbetslöshetskassor enligt lagen
(1997:239) om arbetslöshetskassor

Verksamhet

prövning av ärenden om
arbetslöshetsersättning
(SFS 1997:238)

Föreslagen lydelse

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

³ Lagen omtryckt 1992:1474

⁴ Senaste lydelse 2007:1339

Organ
Aktiebolaget Swedfund International AB

Verksamhet
*prövning av frågor om
stöd till små och
medelstora svenska
företags investeringar i
Swedfunds samarbets-
länder*

Prop. 2008/09:52
Bilaga 2

Arbetslöshetskassor enligt lagen
(1997:239) om arbetslöshetskassor

(SFS 2008:XX)
prövning av ärenden om
arbetslöshetsersättning
(SFS 1997:238) och av
ärenden om medlems-
avgift för arbetslös
medlem
(SFS 2002:574)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

Förteckning över remissinstanser

Prop. 2008/09:52

Bilaga 3

Remissyttrande har avgetts av följande instanser. Riksdagens ombudsmän, Kammarrätten i Jönköping, Justitiekanslern, Sida, Exportkreditnämnden, Statskontoret, AB Svensk Exportkredit, Swedfund International AB, Ekonomistyrningsverket, Verket för näringslivsutveckling, Almi Företagspartner AB, Svenska Handelskammarförbundet, Svenskt Näringsliv, Svenska journalistförbundet.

Sveriges Riksbank, Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete, Riksgäldskontoret, Finansinspektionen, Konkurrensverket, Svenska Bankföreningen, har erbjudits att yttra sig, men avstått.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2008-09-01

Närvarande: F.d. justitierådet Nina Pripp samt regeringsråden Karin Almgren och Nils Dexe.

Överlämnande av startprogrammen till Swedfund International AB

Enligt en lagrådsremiss den 26 juni 2008 (Utrikesdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag (2008:000) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till Swedfund International AB,
2. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Örjan Johansson.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till Swedfund International AB

1 §

I paragrafen föreslås att Swedfund International AB ska pröva frågor om stöd till små och medelstora svenska företag för investeringar i Swedfunds samarbetsländer. Lagrådet föreslår att det av tydlighetsskäl i lagtexten anges att det är fråga om statligt stöd.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I anslutning till ikraftträdandebestämmelsen föreslås att lagen (1985:349) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom utrikesdepartementets verksamhetsområde ska upphöra att gälla. Denna lag har inte annan beröringspunkt med den nu föreslagna lagen än att den rör överlämnande av förvaltningsuppgifter, dock inte några sådana uppgifter som den nya lagen omfattar. Enligt Lagrådets mening bör 1985 års lag därför upphävas genom en särskild lag.

De uppgifter som i lagförslaget förs över till Swedfund International AB handhas nu av Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida). Vid föredragningen har upplysts att avsikten är att de ärenden om stöd som vid utgången av år 2008 kommit in till Sida men då ännu inte slutligt avgjorts där inte ska överlämnas till Swedfund utan fortsatt handläggas av Sida enligt äldre föreskrifter. En övergångsbestämmelse som möjliggör en sådan ordning bör införas i förevarande lag.

Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen

Prop. 2008/09:52
Bilaga 4

Med hänvisning till vad Lagrådet uttalat under 1 § i förslaget till lag om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till Swedfund International AB bör i det föreslagna tillägget i bilagan till sekretesslagen anges att den verksamhet som avses gäller Swedfunds prövning av frågor om statligt stöd.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 16 oktober 2008

Närvarande: Statsråden Olofsson, ordförande, Odell, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Larsson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Carlsson, Littorin, Billström, Adelsohn Liljeroth, Tolgfors, Björling

Föredragande: Statsrådet Carlsson

Regeringen beslutar proposition 2008/09:52 Överlämnande av startprogrammen till Swedfund International AB.